

<p>החושים מעבירים לנו מידע מהעולם סביבנו באמצעותו אנחנו יכולים לנוע ולפעול בעולם ולהזהר מסכנותיו. אנחנו מסננים, מקודדים, ממיינים ומאחסנים את המידע הזה ומפרשים אותו מבחינה רגשית: האם המגעף הטעם, הרעש והריח נעימים ונוחים לנו או שהם מגרים וגורמים אי נוחות. הפרשנות הזאת חשובה ביותר כדי להניע אותנו לפעולה שכן אנחנו נסכים לפעול בעולם שנעים לנו לשהות בו. המנעד התחושתי שמוצע לילדים צעירים בשנים האחרונות הוא מאוד צר: הכל חמים, רך ונעים. אולם ילדים צעירים חייבים ללמוד כיצד להתמודד ולפרש גם גירויים שנתפסים כלא נוחים ונעימים ולהתמודד איתם ולכן זהו נושא חשוב ביותר והשימוש בחושים למטרת חקר העולם ילווה את הפעילות הגנית לאורך כל השנה. אנו בשאיפה תמידית לאפשר לילדנו לחקור את העולם הן באמצעות חוויות והן באופן מודע ושיטתי. תפיסת החקר והלמידה הפעילה כמותיות ללמידה בגיל הרך מכתיבות חלק מהנושאים בהם נעסוק בחקר באופן ישיר במגע עם חומרים שונים: אבקתיים, ספוגיים, דבקיים, אבנים, אדמה, מים, נייר, עץ ועוד.</p>	<p>דגשים רעיוניים</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ נעודד את הילדים לגלות סקרנות, לרצות לגעת ולהזהר במידת הצורך ללא חשש או פחד מהעולם וממה שהוא מציע לנו. 	<p>דגשים ערכיים והתנהגותיים</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ נזהה, נשיים ונמייין חומרים ונכיר את תכונותיהם השונות דרך חמשת החושים. ▪ נבדוק עם הילדים את מידת "הנעימות" או אי הנעימות של הגירויים. ישנם ילדים שזקוקים לחשיפה איטית על מנת להתקרב לחלק מהגירויים כמו צבעי ידיים, בצק, חימר, מים ועוד. ▪ נכיר את איברי החישה השונים ואת תפקידיהם. ▪ דיקלומים (נספח 2) 	<p>הזמנה לשיח בבית ובגן</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ נתרגל חקר של גופים (עצמים) באופן שיטתי דרך 5 איברי החישה באמצעות מפת חישה או דגלונים (ראו נספח) ▪ נתנסה במגעים שונים בחומרים ונבדוק את התחושות שעולות מסוגי מגע ואחיזה שונים: ליטוף, אחידה בקצעות האצבעות, איגרוף... מתוך התחושות שעולות נדון במושגים כמו קל וכבד, רך-נוקשה, חלק-מחוספס ועוד. ▪ נכין ספר מגע לפעוטות. על כל דף קרטון עבה נדביק סוגים שונים של מרקמים. ▪ נכין סוגי ריח שונים בבקבוקים קטנים וניתן לילדים להריח ולנסות לנחש מהו הריח. ▪ נכין טעימות שונות שכוללות ארבע טעמים: מתוק, מלוח, חמוץ ומר. ▪ נשתמש בחומרים שונים להבעה (את חלקם הגדול ניתן למצוא במטבח: דבק מקמח ומים, דייסת לתינוקות, ג'לי בטעמים שונים ועוד. שימו את החומר על מגש פלסטיק גדול, תנו לילדים לשחק וצפו בהם) ▪ ברשת, בעיקר בפינטרסט יש "ים" של רעיונות להתנסויות סנסוריות, כולן מבורכות. הצעה- אל תחסכו מהילדים (בהתאמה לגיל) לזחול על משטח פחות נעים או על רצפה קרה, ללכת ללא נעליים, להתלכלך ועוד. כל אלה מרחיבים את המנעד התחושתי ואת המיומנויות של הילד להתמודד. 	<p>הזמנה לפעילות בבית ובגן</p>

נספח 2 – מעשה בחמישה חושים- מירי צללזון

<p>דני חיש מהר בולע כל פירור מן הצלחת, אך לפתע הוא שומע רחש דלת שנפתחת... נו, ומי נכנסת פנימה? כן, ניחשתם: זוהי אימא! היא כועסת: "דני דן! מה עשית, זללן?" "באמת... זה לא אני... לא אני אשם בכלל!" מצטדק לו דני דן, בחיך קצת מבולבל, "זה האף והעיניים האוזניים, הנדיים והפה והלשון... הם, רק הם, את העוגה – זללו לתיאבון!"</p>	<p>מקשיבות אז האוזניים, ושומעות הן: שקט הס! אף אחד אינו נכנס... נו, אם כך, איש לא ידע מי אכל את העוגה! דני דן אחת ושתיים מצווה על הרגליים: "בזהירות לכו מכאן, התקדמו אל השולחן!" הופ! הופ! הופ! הנה זה כאן...! דני כבר על השולחן! הוא שולח אצבעות ותוקע בעוגה... "העוגה רכה מאוד..." מודיעות האצבעות, "נעימה היא, מתפוררת... בוודאי היא נהדרת...!" "נו, אם כך, חושב לו דן, לא יזיק אם קצת אטעם..." אז הפה של דן נפתח ולשון ורודה נשלחת ללקק קצת ולטעום מה שיש על הצלחת... מלקקת הלשון ולדני מודיעה: "זה עושה לי תיאבון... איזה מותק של עוגה...!"</p>	<p>אז האף של דני דן נחיריים הוא פותח, ומרית, מרחרח: איזה ריח... איזה ריח...! ולדני הוא מודיע: "יש כאן ריח מיוחד של עוגה... משוקולד! ואולי, אם לא אגזים, יש גם ריח ... אגוזים, גם וניל ... ו... כמובן, ריח קל של דובדבן!" אם ראו זאת העיניים, והריחו הנחיריים, אז ברור לדני דן: יש עוגה על השולחן! דני זאת מבין היטב, וחושב הוא וחושב: "אם עוגה, אז בוודאי לאכול אותה כדאי...! אבל מה יהיה אם אימא תיכנס לפתע פנימה?"</p>	<p>דני יש לו זוג עיניים שרואות הכול, הכול! דני יש לו זוג אוזניים ששומעות כל רחש-קול. יש לו עשר אצבעות, שבכל דבר נוגעות, אוהבות הן למשש מה שיש! יש לדני אף מתוק, שמריח מרחוק, בעיקר ריחות טובים, כמו עיוגות וממתקים... יש לו פה קטן, אדום ולשון וגם שיניים, שבהן אפשר לטעום איזה סוכריה או שתיים, כי כזה הוא דני דן – זללן ולקקו! אם, נגיד, על הצלחת חתיכת עוגה מונחת, העיניים מביטות, מסתכלות הן ורואות ולדני מודיעות: "דני! שם, על הצלחת, חתיכת עוגה מונחת, היא נראית כזאת גדולה, וחומה ועגולה, מרוחה בקרם לבן, ולמעלה – דובדבן!"</p>
--	--	---	--